

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 321/07-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť E. Š., T., zastúpenej advokátkou JUDr. I. M., Ž., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 150/1992, za účasti Okresného súdu Martin, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. novembra 2007 doručená sťažnosť E. Š. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 150/1992.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou súdneho konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré začalo na jej návrh podaný 12. augusta 1992. Keďže postup okresného súdu v právnej veci sťažovateľky bol zdĺhavý a ani po takmer trinástich rokoch trvania súdneho sporu nedošlo k jeho právoplatnému skončeniu, podala sťažovateľka 11. marca 2005 ústavnému súdu sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd nálezom sp. zn. I. ÚS 62/05 z 28. septembra 2005 (ďalej aj „nález ústavného súdu“) vyslovil porušenie sťažovateľkinho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prikázal porušiteľovi označeného základného práva konať v jej právnej veci bez zbytočných prieťahov a priznal jej finančné zadosťučinenie v sume 50 000 Sk, ako aj úhradu trov právneho zastúpenia.

Sťažovateľka ďalej uvádza: *„Od doručenia Nálezu Ústavného súdu uplynuli dva roky. Okresný súd v Martine je naďalej bezdôvodne nečinný. Vo veci nevytýčil žiadne pojednávanie. (...)*

Posledné pojednávanie v predmetnej veci (...) bolo dňa 15. 3. 2004.“

Keďže podľa názoru sťažovateľky je okresný súd aj po vydaní nálezu ústavného súdu nečinný, podala 6. mája 2007 *„kvôli postupu súdu a nedisciplinovanosti súdom ustanoveného znalca (...) sťažnosť do rúk predsedu Krajského súdu v Žiline“*, ktorá bola postúpená predsedníčke okresného súdu. Sťažovateľka uviedla, že okresný súd na jej sťažnosť *„neodpovedal a vo veci ďalej nekoná“*.

S poukazom na uvedené dôvody sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v označenom konaní je aj naďalej porušované jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a zároveň aby prikázal porušiteľovi jej základného práva konať v jej právnej veci bez zbytočných prieťahov. Ďalej sa domáhala priznania finančného zadosťučinenia v sume 100 000 Sk a náhrady trov právneho zastúpenia.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol pre jej neprípustnosť.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v období do 2. novembra 2005

V zmysle čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

V zmysle ustanovenia § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

S poukázaním na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v období do 2. novembra 2005 ako neprípustnú z dôvodu predchádzajúceho rozhodnutia ústavného súdu v tejto veci - nález sp. zn. I. ÚS 62/05 z 28. septembra 2005. Predmetný nález ústavného súdu nadobudol právoplatnosť 2. novembra 2005.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v období po 2. novembri 2005

Ústavný súd si v súvislosti s predbežným prerokovaním veci vyžiadal od okresného súdu kópie rozhodnutí okresného súdu vydaných v období po nadobudnutí právoplatnosti nálezu ústavného súdu. Okresný súd podaním sp. zn. Spr. 1398/07 z 29. novembra 2007 doručeným ústavnému súdu 6. decembra 2007 okrem zaslania požadovaných kópií rozhodnutí podal k veci vyjadrenie, obsahom ktorého je aj táto chronológia konania:

„- 23. 8. 2005 - súd uznesením rozhodol, že znalec Ing. M. V. nie je vylúčený z vykonávania znaleckých úkonov - išlo o návrh samotného znalca

- 9. 9. 2005 - súdu doručené odvolanie znalca Ing. V.

- 21. 9. 2005 - spis zaslaný Krajskému súdu v Žiline na rozhodnutie
- 16. 1. 2006 - Krajský súd v Žiline zrušil rozhodnutie okresného súdu, ktorým nevyhovelo návrhu znalca na jeho vylúčenie z vykonávania úkonov a vec vrátil na ďalšie konanie
- 26. 1. 2006 - súd vydal uznesenie, ktorým znalca Ing. M. V. vylúčil z vypracovania znaleckého posudku a v konaní ustanovil znalkyňu Ing. D. K.
- 27. 1. 2006 - súd vydal uznesenie, ktorým znalcovi Ing. M. V. priznal znaleckú odmenu
- 15. 2. 2006 - súdu doručená žiadosť navrhovateľov v rade 1) a 2) s tým, aby znalkyňa vykonala šetrenie na mieste samom
- 21. 2. 2006 - súdu doručené odvolanie odporkyne, prostredníctvom právneho zástupcu do výroku uznesenia, ktorým súd vylúčil Ing. M. V. z vykonávania úkonov
- 1. 3. 2006 - spis odstúpený Krajskému súdu v Žiline na rozhodnutie o odvolaní právneho zástupcu odporcu
- 2. 6. 2006 - Krajský súd v Žiline zrušil uznesenie Okresného súdu Martin, ktorým vylúčil znalca Ing. M. V. z vykonávania úkonov a vec vrátil na ďalšie konanie
- 14. 6. 2006 - súd vydal uznesenie, ktorým nevyvylúčil znalca Ing. M. V. z vykonávania úkonov
- 13. 7. 2006 - súdu doručené námietky navrhovateľov voči znalcovi Ing. M. V. a odvolanie proti uzneseniu, ktorým súd nevyvylúčil znalca Ing. V. z vykonávania znaleckého posudku
- 27. 7. 2006 - spis predložený Krajskému súdu v Žiline na rozhodnutie o podanom odvolaní navrhovateľov
- 30. 10. 2006 - Krajský súd v Žiline potvrdil uznesenie Okresného súdu Martin, spis vrátený týmto dňom Okresnému súdu Martin
- 1. 11. 2006 - pokyn sudcu na expedovanie rozhodnutia Krajského súdu v Žiline
- 2. 11. 2006 - súd vyzval znalca, aby vo veci vypracoval znalecký posudok
- 24. 11. 2006 - navrhovateľka v rade 1) súdu oznámila, že odporkyňa zomrela dňa 30. 8. 2006
- 27. 11. 2006 - súd oznámil znalcovi, aby pri vypracovaní znaleckého posudku pokračoval s dedičmi odporkyne

- 31. 1. 2007 - výzva - urgencia I. znalcovi, aby vypracoval znalecký posudok, vzhľadom k tomu, že ide o reštančnú vec
- 15. 3. 2007 - výzva - urgencia II. znalcovi, aby vypracoval znalecký posudok, vzhľadom k tomu, že ide o reštančnú vec
- 16. 4. 2007 - výzva - urgencia III. znalcovi, aby vypracoval znalecký posudok, vzhľadom k tomu, že ide o reštančnú vec
- 14. 5. 2007 - výzva - urgencia IV. znalcovi, aby vypracoval znalecký posudok, vzhľadom k tomu, že ide o reštančnú vec
- 20. 4. 2007 - súdu oznámené znalcom, že zvolal miestne šetrenie na deň 5. 5. 2007
- 31. 8. 2007 - znalec súdu oznámil, že zvolal opakované miestne šetrenie na deň 8. 9. 2007
- 5. 9. 2007 - navrhovateľka v rade 1) oznámila znalcovi, že sa nemôže dostaviť na opakované miestne šetrenie z dôvodu zriedkavého autobusového spojenia
- 26. 10. 2007 - súdu doručený vypracovaný znalecký posudok
- 30. 10. 2007 - sudca dal pokyn na doručenie znaleckého posudku účastníkom konania a vyjadrenie sa v lehote do 16. 11. 2007
- 19. 11. 2007 - súdu doručené stanovisko odporkyne k znaleckému posudku, ako aj navrhovateľky v rade 1)
- 20. 11. 2007 - súd doručil znalcovi nesúhlasné stanovisko k vypracovaniu znaleckého posudku. “

Ďalej okresný súd uviedol: „Ako vyplýva z chronológie úkonov od rozhodnutia ústavného súdu právoplatného dňa 2. 11. 2005, súd vykonával úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci samej. Tak, ako bolo už konštatované vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti zn. I. ÚS 62/05-13, v značnej miere sa na dĺžke konania a vzniku prietahov svojim prístupom k veci, nedostatočnou súčinnosťou a zahlcovaním súdu nekvalifikovaných podaní a procesných návrhov podieľa sama sťažovateľka. V tomto smere kontraproduktívne je napokon i opakované podávanie sťažností (na Okresný súd Martin, Krajský súd v Žiline), hoci nepopierame právo sťažovateľky na takýto postup, čo do dĺžky konania neustále prešetrovanie postupu sudcu, odčerpalo súdu značný časový úsek, ktorý mohol byť sústredenejšie a plynulejšie venovaný vybaveniu vo veci samej.“

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (pozri napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 70/00, I. ÚS 56/03, III. ÚS 140/03, IV. ÚS 59/03).

Z chronológie úkonov okresného súdu od nadobudnutia právoplatnosti nálezu ústavného súdu, t. j. od 2. novembra 2005, ako aj z vyjadrenia okresného súdu vyplýva, že okresný súd vykonával úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci samej, keď rozhodoval o vylúčení, resp. nevyhlúčení súdneho znalca z vypracovania znaleckého posudku. Po rozhodnutí Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co 324/2006 z 29. septembra 2006, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu zo 14. júna 2006 o nevyhlúčení súdneho znalca z úkonov vypracovania znaleckého posudku, okresný súd vyzval znalca na vypracovanie znaleckého posudku. Po uplynutí uznesením stanovenej 60-dňovej lehoty na vypracovanie znaleckého posudku okresný súd v pravidelných mesačných intervaloch urgoval súdneho znalca o vypracovanie a predloženie znaleckého posudku (31. januára 2007, 15. marca 2007, 16. apríla 2007 a 14. mája 2007). Po uvedených výzvach súdny znalec oznámil okresnému súdu, že zvolal miestne šetrenie na 5. máj 2007 a opakované miestne šetrenie na 8. september 2007. Znalecký posudok bol okresnému súdu predložený 26. októbra 2007 a obratom bol zaslaný účastníkom konania na vyjadrenie. V priebehu mesiaca november 2007 boli okresnému súdu doručené stanoviská účastníkov konania.

Po zvážení uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že aj keď postup okresného súdu v období od nadobudnutia právoplatnosti nálezu ústavného súdu, t. j. od 2. novembra 2005, nebol optimálny, množstvo vykonaných úkonov (hoci nie všetky boli efektívne) dokumentuje, že okresný súd vo veci konal a medzi uskutočnením

jednotlivých úkonov sa nevyskytli také obdobia nečinnosti, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy odôvodňujúce možnosť prijatia záveru o porušení označeného základného práva sťažovateľky. Postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 150/1992 v zásade smeroval k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky spôsobom zodpovedajúcim okolnostiam daného prípadu, rešpektujúc pritom v nevyhnutnej miere príkaz ústavného súdu vyslovený v jeho náleze sp. zn. I. ÚS 62/05, aby okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 150/1992 ďalej konal bez zbytočných prietahov.

Vychádzajúc z uvedeného skutkového stavu ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Zohľadňujúc všetky uvedené okolnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa tou časťou sťažnosti, ktorou sa sťažovateľka domáha jeho priznania, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2007